

IBU

INTERNATIONAL
BALKAN
UNIVERSITY

ibu.edu.mk

**СТАТУТ
НА МЕЃУНАРОДЕН БАЛКАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ
СКОПЈЕ**

(Пречистен текст)

СКОПЈЕ, ЈАНУАРИ 2019 ГОДИНА

СОДРЖИНА:

1. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ	6
1.1. Положба на Универзитет	6
1.2. Предмет на уредување	6
1.3. Правен статус на Универзитетот	6
1.4. Назив и седиште на Универзитетот	6
2. ОСНОВАЊЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	6
3. ОБЕЛЕЖЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	7
3.1. Печат, знаци и други обележја	7
3.2. Ден на Универзитетот	7
4. АКАДЕМСКА ЗАЕДНИЦА	8
5. АВТОНОМИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	8
5.1. Содржина и заштита на автономијата	8
5.2. Академска слобода	8
5.3. Автономија на управувањето	9
5.4. Финансиска автономија	9
5.5. Неприкосновеност на автономијата	9
5.6. Неповредливост на академскиот простор и безбедност на Универзитетот	10 10
5.7. Мирно решавање на споровите	10
6. УЛОГА, ЗАДАЧИ И ДЕЈНОСТ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	10
7. ЈАВНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ОДГОВОРНОСТ	11
7.1. Јавност во работата на Универзитетот	11
7.2. Отчетност и одговорност	12
8. СОСТАВ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	12
9. ОРГАНИ И ТЕЛА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	13
9.1. Сенат на Универзитетот	13
9.1.1. Положба и состав	13
9.1.2. Постапка за избор и верификација на мандатот на членовите на Сенатот	13
9.1.3. Надлежност на сенатот	14
9.1.4. Постапка за избор на претседател на Сенатот	16
9.1.5. Надлежности, права и обврски на претседател на Сенатот	16
9.1.6. Начин на работа на Сенатот	17
9.2. Ректор на Универзитетот	17
9.2.1 Начин и постапка при избор на Ректор и проректор на Универзитетот	17
9.2.2. Надлежностите на Ректорот	18
9.3. Ректорска управа	19
9.3.1. Задачи на Ректорска управа	19
9.4. Управен одбор на Универзитетот	19

9.4.1. Надлежности на Управниот одбор	20
9.5. Стручни тела и комисии	20
9.6. Овластено лице за прием на пријави на корупција	21
10. ОРГАНИ НА ФАКУЛТЕТОТ	21
10.1. Наставно-научен совет	21
10.1.1. Надлежност на наставно-научниот совет	21
10.2. Декан на Факултетот	22
10.2.1. Надлежност на деканот	22
10.2.2. Избор на деканот	23
10.2.3. Разрешување на декан	23
10.3. Продекани на Факултетот	23
10.4 Деканатска управа	23
11. СТРУЧНА И АДМИНИСТРАТИВНА СЛУЖБА	23
12. ЦЕНТАР ЗА КАРИЕРА	25
12.1. Центар за поврзување на студентите со бизнис заедницата	25
13. ФИНАНСИРАЊЕ И ИМОТ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	25
14. ВИСОКООБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	26
14.1. Достапност на високото образование на Универзитетот	26
14.2. Начин на објавување на конкурс	27
14.3. Права на странски државјани	27
14.4. Запишување на лица кои не завршиле еднакво образование во странство	27
14.5. Јазик на кој се изведува наставата	27
14.6. Почеток и завршување на студиска година	27
14.7. Прв циклус на универзитетски студии	28
14.8. Втор циклус на универзитетски студии	28
14.9. Трет циклус на универзитетски студии - докторски студии	28
14.10. Студиски програми	28
14.11. Содржина на студиските програми	29
14.12. План на студиите	29
14.13. Доживотно учење	30
14.14. Завршување на студиите	30
14.15. Посебни можности за студирање	30
15. СТРУЧНИ И НАУЧНИ НАЗИВИ	30
15.1. Одземање на диплома	31
15.2. Промоција за завршени студии	31
16. ЕВИДЕНЦИЈА	31
16.1. Матична книга на запишани студенти, главна книга на дипломирани студенти	31
16.2. Водење евиденција	31
16.3. Јавни исправи	32
17. НАСТАВНО-НАУЧНИ ЗВАЊА И СОРАБОТНИЦИ	32
17.1. Наставно-научни звања	32

17.2. Соработници	32
17.3. Критериуми за избор	33
17.4. Конкурс за избор	33
17.5. Постапка за избор	33
17.6. Засновање на работен однос	34
17.7. Рокови за кои се вршат изборите	35
17.8. Избор во звање по истекот на времето за кое е извршен изборот	35
17.9. Лица кои не се избрани	35
17.10. Предвремен престанок на изборот	36
17.11. Право на вршење дејност во друга високообразовна Установа	36
17.12. Визитинг професори	36
17.13. Афирмирани научници и стручњаци од практиката	37
17.14. Платено и неплатено отсуство	37
17.15. Престанок на работен однос поради исполнување на услови за пензија	37
17.16. Насловни звања	37
17.17. Почесен професор	38
17.17. 1. Постапка за доделување на звањето почесен професор	38
17.18. Почесен доктор на науки	38
17.19. Заеднички одредби за почесен професор и почесен доктор	39
17.20. Професор емеритус	39
18. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА	39
19. САМОЕВАЛУАЦИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ	40
20. РЕКТОРСКА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ПРИВАТНИ УНИВЕРЗИТЕТИ И ИНТЕРУНИВЕРЗИТЕТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА	41
21. СТУДЕНТИ	41
21.1. Статус на студентот	41
21.2. Права на студентот	42
21.3. Паралелно студирање	43
21.4. Премин од едни на други студии	44
21.5. Престанок на статусот на студент	44
21.6. Дисциплински мерки	44
21.7. Студентски правобранител	45
21.8. Учество на студентите во управувањето	45
21.9 Универзитетско студентско собрание	46
21.9.1. Надлежност на Универзитетско студентско собрание	46
22. НОРМАТИВНА ДЕЈНОСТ	46
22.1. Постапка за донесување на општите акти на Универзитетот	47
23. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ	47

Врз основа на член 94, став 1 од Законот за високото образование (“Службен весник на РМ” бр. 82/18), Сенатот на Меѓународен балкански универзитет на дванаесеттата седница одржана на 25.01.2019 година го донесе следниот

СТАТУТ НА МЕЃУНАРОДЕН БАЛКАНСКИ УНИВЕРЗИТЕТ СКОПЈЕ

1. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

1.1. Положба на Универзитетот

Член 1

Меѓународен балкански универзитет е приватна, непрофитна, автономна високообразовна и научна установа, која во својот состав има факултети и други единици кои вршат високообразовна дејност на прв, втор и трет циклус на високо образование како и научно-истажувачка и применувачка дејност од областите за кои се основани, како и од областите што се во врска со остварувањето на основната дејност.

1.2. Предмет на уредување

Член 2

Со овој статут се уредува внатрешната организација, начинот на вршење на високообразовната дејност, овластувањата и начинот на работа и одлучување на органите, остварувањето на самоевалуацијата, изборот во наставно-научни звања, правата и обврските на студентите, финасирањето на дејноста и имотот и други прашања од значење за вршење на високообразовната дејност на Меѓународен балкански универзитет во Скопје (во натамошниот текст - Универзитет).

1.3. Правен статус на Универзитетот

Член 3

Универзитетот има својство на правно лице.

Универзитетот во правниот промет настапува во свое име и за своја сметка, со права и обврски утврдени со закон, одлуката за основање и со овој Статут.

Факултетите, кои се во состав на Универзитетот, немаат својство на правно лице.

1.4. Назив и седиште на Универзитетот

Член 4

Универзитетот работи под називот „Меѓународен балкански универзитет“. Дополнително на англиски се користи називот „International Balkan University“.

Скратениот назив на Универзитетот е МБУ. Скратениот назик на англиски е „IBU“.

Седиштето на Универзитетот е на ул. Македонско-косовска бригада бб во Скопје.

2. ОСНОВАЊЕ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 5

Основач на Универзитетот е Фондацијата за образование и култура УСКУП - Скопје.

Член 6

Меѓународен балкански универзитет работи врз основа на решение за почеток на работа број 12-6121/3 од 09.10.2008 на Министерство за образование и наука на Република Македонија.

Меѓународен балкански универзитет ги превзема правата и обврските на претходно формираните факултети: Нов Балкански факултет со привремено решение за почеток со работа број 12-2642/3 од 07.06.2007 и Факултет за технички науки со привремено решение за работа број 12-2642/4 од 07.06.2007.

3. ОБЕЛЕЖЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

3.1. Печат, знаци и други обележја

Член 7

Универзитетот има печат и штембил.

Печатот на Универзитетот има тркалезна форма, чија големина во пречник изнесува 32 мм. Во средината на кругот е грбот на Република Македонија, а околу грбот е напишано на македонски јазик “Република Македонија * Меѓународен балкански универзитет * Скопје”; на албански јазик “Universiteti Ndërkombëtar Ballkanik * Shkup” и на турски јазик “Uluslararası Balkan Üniversitesi * Üsküp”.

Универзитетот има амблем. Изгледот и содржината на амблемот и другите симболи ги утврдува Сенатот на Универзитетот, на предлог на Управниот одбор на Универзитетот.

Ректорот и проректорите на Универзитетот носат одора при промоции, прослави и други свечености на Универзитетот и при претставување на Универзитетот на меѓуниверзитетски и меѓународни средби. Изгледот на одората го утврдува Управниот одбор на предлог на Сенатот на Универзитетот.

3.2. Ден на Универзитетот

Член 8

Ден на Универзитетот е 26 март, согласно одлуката на Фондацијата за образование и култура УСКУП-Скопје за основање на Универзитетот донесена на 26.03.2006 година.

4. АКАДЕМСКА ЗАЕДНИЦА

Член 9

Академската заедница на Универзитетот ја сочинуваат лицата избрани во наставно-научни, научни, наставни, стручни звања и студентите на Универзитетот.

Редовните професори остануваат членови на академската заедница и по нивното пензионирање.

Правата и обврските на членовите на академската заедница се утврдуваат со етичкиот кодекс кој го донесува Сенатот на Универзитетот, а кој го верификува Управниот одбор.

5. АВТОНОМИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

5.1. Содржина и заштита на автономијата

Член 10

Универзитетот ја врши својата дејност врз принципот на академската автономија.

Со академската автономија се гарантира академска слобода, како интелектуална слобода на членовите на академската заедница и творечката природа на истражувачкиот и образовниот процес, како врвни вредности и способности.

Автономијата на Универзитетот вклучува автономија на управувањето и неприкосновеност на автономијата.

Универзитетот ужива и финансиска автономија.

Универзитетот ги остварува содржините и заштитата на автономијата согласно со Законот за високо образование, Статутот и актите донесени од Сенатот на Универзитетот.

5.2. Академска слобода

Член 11

Академската слобода опфаќа:

- слобода на изразување, негување и поттикнување на критичка мисла и свест кај членовите на академската заедница
- слобода во научно-истражувачката работа, во уметничкото создавање, во примената и посредување на знаењето;
- слобода на изведување на наставата, на спроведувањето на научните истражувања, односно творештвото и применувачката дејност, вклучувајќи ја слободата на објавување и јавно претставување на научните резултати и достигнувања;
- слобода на студирањето, на утврдувањето на правилата на студирање, облиците и видовите на наставно-образовните дејности и на проверката на знаењата на студентите;
- слобода на совеста, мислењето и изразувањето во научното творештво и во наставата;
- слобода на избор на студиските програми и содржината на одделните предмети, како и подготвување на учебници и други учебни помагала;
- слобода на изборот на методот и интерпретирање на наставните содржини;
- слободно презентирање на знаењата на научните работници во реализацијата на студиските програми и научно истражувачките проекти, без надворешни влијанија и контроли;
- утврдување услови и критериуми за студии од прв, втор и трет циклус на високо образование (додипломски, последипломски и докторски студии), како и други видови на образование;
- подготвување, усвојување и остварување на научно-истражувачки програми и применувачка работа;
- доделување стручни, академски и научни звања согласно со закон, како и доделување на почесни академски титули;
- определување посебни услови, критериуми и постапка за избор во наставно-научни, научни и наставни звања и
- избор во наставно-научни и научни звања.

5.3. Автономија на управувањето

Член 12

Автономијата во управувањето со Универзитетот се изразува во:

- планирањето, остварувањето и развојот на високообразовната дејност;
- воспоставувањето и уредувањето на внатрешната организација;
- донесувањето на Статутот;
- изборот, именувањето и отповикувањето на органите согласно законот, Статутот и другите општи акти;

- управувањето и користењето на имотот во согласност со намената за која е добиен;
- одлучувањето за формите на соработка со други организации;
- здружувањето и асоцирањето во соодветни организации и форуми во земјата и странство;
- остварувањето на меѓународна соработка, склучувањето договори и учеството во меѓународни организации и асоцијации и
- одлучувањето за други права утврдени со овој Статут.

5.4. Финансиска автономија

Член 13

Финансиската автономија на Универзитетот се изразува во:

- управување и користење на недвижниот имот;
- самостојно управување и користење на предметите, паричните средства и другите материјални добра за вршење на високообразовна, научноистражувачка и применувачка дејност;
- самостојно располагање со средствата што ги стекнува Универзитетот како сопствени приходи од вршење на образовни услуги за трите циклуси на универзитетско образование како и од продавање на научни и стручни услуги;
- самостојно располагање со средствата што ги стекнува Универзитетот како сопствени приходи од камати, дивиденди, легати, подароци и други извори утврдени со закон;
- самостојно располагање со средствата што ги стекнува Универзитетот како сопствени приходи од воспоставување на соработка со бизнис сферата и работодавците на локално, регионално, национално и меѓународно ниво, во согласност со развојниот план на основачот.
- самостојно располагањето со одобрените финансиски средства од Фондацијата како и од средствата добиени од студенти по основ на школарина;
- формирањето на посебни фондови и основањето други организации од сопствени приходи, од донации и други извори заради вршење на високообразовна, научно-истражувачка, издавачка и применувачка дејност.

5.5. Неприкосновеност на автономијата

Член 14

Автономијата на Универзитетот е неприкосновена и таа не може да се нарушува со:

- неповикано учество во високообразовната дејност на Универзитетот;
- извршување високообразовна дејност што ги загрозува правата на членовите на академската заедница насочени кон дискриминација на човекот и граѓанинот поврзани со полот, расата, националната и етничката припадност, социјалното потекло, политичкото и верското убедување, имотната и општествената положба;
- политичко и религиозно организирање и дејствување, освен активностите што се остваруваат преку форуми на кои се разменуваат идеи и мислења.

Автономијата не смее да се толкува на начин којшто вклучува повреда на човековите права

5.6. Неповредливост на академскиот простор и безбедност на Универзитетот

Член 15

Просторот на Универзитетот (земјиштето и објектите во кои се остварува дејноста на Универзитетот, други придружни објекти, како и просториите наменети за различни активности на студентите и вработените на Универзитетот) е неповредлив. Полицијата

и другите државни органи на безбедност не можат без согласност на Ректорот или друго овластено лице, да влегуваат во овој простор, освен за спречување на извршување на непосредно што претстои или започнато кривично дело, за задржување на неговиот сторител, како и во случај на природни и други непогоди (пожар, поплава и слично). За сите дејствија на органите на прогонот што се преземаат со одлука на судот може да се спроведуваат само во присуство на овластено лице на високообразовната установа. Ако просторот на Универзитетот е повреден спротивно на одредбите на овој Статут, Ректорот или овластеното лице го известува Сенатот и надлежните државни органи.

5.7. Мирно решавање на спорите

Член 16

Спорите што настануваат меѓу членовите на академската заедница, како и спорите меѓу факултетите, се решаваат со академска толеранција, спогодбено, во заедничките органи, арбитражно или преку друг начин на академско разбирање, со добра волја и согласно со важечките правни прописи.

До решавањето на спорите од ставот 1 на овој член, како и во текот на нивното решавање не може да се попречува редовното одвивање на дејноста.

Разрешувањето на спорите се остварува согласно актите на Управниот одбор, Сенатот и другите тела на Универзитетот.

6. УЛОГА, ЗАДАЧИ И ДЕЈНОСТ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 17

Улогата и задачите на Универзитетот во остварувањето на високообразовната дејност се: пренесување на знаења, организирање на студии, развој и промоција на образованието и науката, развој на креативните способности и подготвување на студентите за занимања за кои е потребна примена на научни откритија и стручни знаења, поттикнување на технолошкиот развој и напредокот на општеството.

Улогата и задачите од став 1 на овој член, Универзитетот ги остварува со:

- организирање на високо образование од прв, втор и трет циклус на универзитетско образование;
- воспоставување стандарди во наставата;
- водење на политика за мобилност на студентите, на наставниците, на соработниците и на административниот кадар и соработка со универзитетите во земјава и во странство;
- остварување на издавачка дејност;
- организирање на научни и уметнички собири;
- издавање на дипломи;
- изведување на фундаментални, развојни и применети истражувања и вршење на применувачка дејност и
- континуирано образование преку курсеви, семинари, разни облици на доживотно учење со продлабочување, надградба на завршените студии и стекнатите знаења.

Член 18

Универзитетот ја организира и ја остварува високообразовната, научно - истражувачката и применувачката дејност како единствен процес.

Универзитетот во рамките на својата дејност:

- ја планира остварува и ја развива дејноста за која е основан;
- врши високообразовна дејност во една или повеќе сродни односно меѓусебно поврзани научни и стручни дисциплини во научното подрачје на општествените, природните и техничките науки, уметноста, и се грижи за нивниот развој;

- остварува меѓународна соработка со сродни високообразовни и научни установи согласно со Статутот на Универзитетот;
- организира научни собири, симпозиуми, семинари, советувања и други видови на собири;
- ја организира работата на библиотеката и библиотечно-информациската и документационата дејност;
- издава дипломи, уверенија и други документи за завршени студии и други видови на образование, според условите утврдени со Статутот и другите општи акти на Универзитетот;
- остварува различни студии за надградба, продлабочување или проширување на знаењата и континуирано образование;
- разменува научни и стручни услуги и производи со домашни и странски физички и правни лица;
- ги организира студентите и ги развива нивните вон-наставни активности и
- како и други работи во рамките на дејноста утврдени согласно законот за високото образование на Р. Македонија и Статутот на Универзитетот.

Универзитетот може да врши високообразовна дејност за стручни студии.

Универзитетот може да врши високообразовна дејност и надвор од своето седиште, преку дисперзирани наставни центри, согласно со Законот за високото образование. Одлука за вакво организирање донесува Сенатот, по претходна согласност од Управниот одбор на Универзитетот.

7. ЈАВНОСТ, ОТЧЕТНОСТ И ОДГОВОРНОСТ

7.1. Јавност во работата на Универзитетот

Член 19

Универзитетот обезбедува јавност во вршењето на високообразовната, научноистражувачката и апликативната дејност.

Јавноста од став 1 на овој член се обезбедува со:

- ставање на увид на јавноста на извештаите за резултатите од надворешната евалуација, преку веб страницата на Универзитетот
- објавување на информации за работењето и за остварувањето на високообразовната и научноистражувачката дејност на Универзитетот;
- Објавување на резултатите за самоевалуација на веб страницата на Универзитетот; и
- Објавување на студиските програми и решението за почеток со работа на студиската програма на веб страницата на Универзитетот и на друг начин најдоцна до објавувањето на конкурсот за упис на студенти.

7.2. Отчетност и одговорност

Член 20

Отчетноста и одговорноста на Универзитетот се изразува преку:

- поднесување годишен извештај за работата на Универзитетот од страна на Ректорот на Универзитетот до Сенатот и до Управниот одбор;
- функционирање на внатрешен систем за обезбедување и оценка на квалитетот во остварувањето на високообразовната дејност на Универзитетот (самоевалуација);
- доставување на извештаите за надворешна евалуација до Одборот за евалуација на високото образование.

8. СОСТАВ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 21

Универзитетот ги реализира целите и задачите непосредно преку наставно-научната и применувачката дејност преку следните организациони единици во неговиот состав:

- Факултетот за инженерство
- Факултетот за економски и административни науки
- Факултетот за уметност и дизајн
- Факултетот за комуникации
- Факултетот за книжевност
- Факултет за хуманистички и општествени науки
- Факултет за образовни науки
- Правен факултет
- Факултет за медицински науки

Во рамките на Универзитетот се формираат:

- Школа за англиски јазик
- Центар за кариера
- Научни институти.

Универзитетот во постапка и под услови утврдени со закон може да формира и други организациони единици во негов состав.

9. ОРГАНИ И ТЕЛА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 22

Управувањето и раководењето на Универзитетот ќе се врши преку следните органи и тела:

- Универзитетски сенат;
- Ректор;
- Ректорска управа;
- Управен одбор;
- Универзитетско студентско собрание и
- Студентски правобранител.

9.1. Универзитетски сенат

9.1.1. Положба и состав

Член 23

Универзитетскиот сенат (во натамошниот текст: Сенатот) е орган на управување и стручен орган.

Член 24

Сенатот го сочинуваат:

- по двајца претставници од секоја од единиците на Универзитетот;
- најмалку еден, а најмногу двајца претставници од Универзитетското студентско собрание;
- Ректорот на Универзитетот, без право на глас;
- проректорите, без право на глас;
- деканите, без право на глас.

Генералниот секретар ги подготвува седниците на Сенатот и присуствува на нив во улога на записничар, без право на глас.

9.1.2. Постапка за избор и верификација на мандатот на членовите на Сенатот

Член 25

Претставниците на единиците во Сенатот се избираат со непосредно и тајно гласање од страна на членовите на наставниот кадар на единиците.

За член на Сенатот не може да биде избрано лице кое е избрано за декан, продекан или директор на единица на универзитетот.

Претставниците на студентите се избираат од редовите на Универзитетското студентско собрание со тајно гласање.

Мандатот на членовите на Сенатот трае 3 години, со право на уште еден избор.

Претставниците на Универзитетското студентско собрание се бираат за период на 1 година без право на повторен избор.

Мандатот на членовите на Сенатот започнува со денот на нивниот избор.

Член 26

На член на Сенат му престанува мандатот:

- ако му престане работниот однос;
- ако му мирува работниот однос;
- на негово барање; и
- во други случаи утврдени со закон, овој Статут и актите на Универзитетот.

9.1.3. Надлежност на Сенатот

Член 27

Сенатот, работите од своја надлежност ги врши во согласност со Законот за високото образование и овој Статут.

Сенатот:

- донесува Статут на Универзитетот;
- донесува Деловник за работа на Сенатот;
- донесува годишна и тригодишна програма за развој и работа на Универзитетот;
- донесува годишна финансиска пресметка и годишен завршен финансиски извештај на Универзитетот;
- донесува програма за инвестиции на Универзитетот и другите високообразовни установи во неговиот состав;
- донесува програма за меѓународна соработка;
- донесува програма за обезбедување на технологија и/или адаптација на просторот во кој се одвива наставата заради овозможување пристап до високото образование на лицата со попреченост;
- донесува одлука за пристапување кон интеруниверзитетската конференција и утврдува насоки за работа и одлучување на своите претставници во неа;
- одлучува за наставата, научната, уметничката и високостручната (применувачка) дејност;
- одлучува за основање и престанок на внатрешни организациони единици;
- одлучува за статусни промени во согласност со овој закон;
- го утврдува изгледот на универзитетската одора;
- избира претседател на Сенатот;
- на предлог на Управниот одбор, избира Ректор на Универзитетот;
- избира и разрешува проректори на Универзитетот;

- на предлог на Ректорот избира и разрешува генерален секретар на Универзитетот;
- врши избор во наставни звања;
- одлучува по жалба против одлуката по приговор од лицето кое не е избрано во звање, согласно Законот за високо образование и овој Статут;
- одлучува за доделувањето на титула почесен доктор на науки (Doctor Honoris Causa), и звањето почесен професор на Универзитетот (Profesor Honoris Causa) и звањето професор емеритус;
- избира универзитетска изборна комисија;
- избира студентски правобранител;
- избира овластено лице за прием на пријави на корупција од редот на редовните професори на универзитетот;
- го потврдува изборот на декан, односно директор на единиците на универзитетот;
- решава за потврдување на суспензијата на декан, односно директор на единицата на универзитетот ;
- Утврдува нормативи и стандарди за вршење на високообразовната дејност кои се предлагаат на интеруниверзитетската конференција;
- утврдува единствени основи за вршење на високообразовната дејност;
- формира комисија за самоевалуација на универзитетот и ги избира нејзините членови;
- донесува Правилник на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии;
- донесува Правилник на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии;
- донесува Правилник на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус на студии;
- донесува Правилник за единствените основи за кредит системот и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга единица во состав на Универзитетот;
- донесува Правилник за издавањето на дипломи, додаток на дипломи, стручниот односно научниот назив и други документи за завршени студии на високо образование и условите и постапката за одземање на издадената диплома;
- донесува Правилник за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања;
- донесува Правилник за начинот на кој се вршат стручно административните работи на Универзитетот;
- донесува Правилник за организирање на издавачката дејност на Универзитетот и одлучува за издавачката дејност;
- донесува Правилник ги утврдува работните обврски на вработените и утврдува принципи за уредување на работните односи на вработените што изведуваат високообразовна, научна и уметничка дејност на Универзитетот;
- донесува Правилник за постапката и начинот на промоција на кандидатите кои завршиле студии од прв, втор и трет циклус на универзитетско образование;
- донесува Правилник за постапката и начинот на промоција на кандидатите кои се стекнале со титула почесен професор и почесен доктор на науки;
- донесува Правилник за дисциплински мерки;
- донесува Правилник за студентско управување;
- донесува Упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на универзитетот и неговите единици во согласност со Правилникот за стандардите и постапката за самоевалуација и надворешна евалуација кој го донесува Националниот совет за високо образование;
- донесува општ акт за уредување на работата на центарот за кариера на универзитетот;

- донесува општ акт во согласност со Законот за високо образование со кој се утврдуваат условите за упис на студиски програми за лицата кои не завршиле еднакво образование во странство;
- донесува општ акт во согласност со Законот за високо образование со кој се пропишуваат можните начини на проверка на знаењето на студентите;
- донесува општ акт со кој ја уредува работата и месечниот надомест на овластеното лице за прием на пријави на корупција;
- презема мерки за унапредување и заштита на стандардот на студентите и вработените;
- ги усвојува студиските програми на факултетите;
- го усвојува годишниот извештај за работа на Универзитетот;
- дава мислење и поднесува предлози на Програмата за високо образовна дејност на Р. Македонија и дава мислење по годишната програма за развој на високообразовните установи во неговиот состав;
- врши и други работи утврдени со Законот за високото образование и овој Статут.;

За уредување на работите од своја надлежност Сенатот донесува одлуки, правилници, упатства и заклучоци.

Сенатот може да одлучува доколку на седницата присуствуваат повеќе од половината од вкупниот број членови на Сенатот, а одлучува со мнозинство гласови од присутните членови.

За изборот на органите на Универзитетот и избор на претседател на Сенатот, Сенатот може да одлучува доколку на седниците присуствуваат најмалку 2/3 од вкупниот број членови на Сенатот, а одлучува со мнозинство од присутните членови.

9.1.4. Постапка за избор на претседател на Сенатот

Член 28

Претседателот на Сенатот се избира од редот на сенаторите со тајно гласање за период од една година, со право на уште еден избор.

Претседател на Сенатот се бира од редот на редовните и на вонредните професори на Универзитетот.

Предлог за претседател на Сенат има право да даде секоја единица на Универзитетот. Предлогот се доставува до Генералниот секретар 1 месец пред истекување на мандатот на претседателот на Сенатот.

Ректорот и проректорите не можат да бидат предложени за избор за претседател на Сенатот.

9.1.5. Надлежности, права и обврски на претседател на Сенатот

Член 29

Претседателот на Сенатот ги свикува седниците на Сенатот, го предлага дневниот ред и претседава со седниците на Сенатот што се одржуваат најмалку еднаш месечно.

Претседателот на Сенатот е должен на барање на најмалку една петтина од членовите на Сенатот, или на барање на Ректорот да свика седница на Сенатот. Доколку не го стори тоа, тогаш седницата на Сенатот ја свикува Ректорот.

Во случај на отсуство или спреченост на претседателот на Сенатот, седниците на Сенатот ги води член на Сенатот согласно со статутот на Универзитетот.

Претседателот на Сенатот е одговорен за законитоста и статутарноста на работењето на Сенатот.

Вршењето на должноста претседател на Сенат е неспојливо со вршењето на друга државна функција или функција во политичка партија.

9.1.6. Начин на работа на Сенатот

Член 30

Поблиски одредби за начинот на работата на Сенатот се утврдуваат со Деловникот за работа на Сенатот.

9.2. Ректор на Универзитетот

Член 31

Ректорот е раководен орган на Универзитетот.

Ректорот се избира од редот на редовните професори за време од три години, со право на уште еден избор.

Ректорот може, на начин и под условите утврдени со посебен Правилник на Универзитетот, да биде разрешен и пред истекот на времето за кое е избран.

Универзитетот има еден или повеќе проректори кои се избираат од редот на лицата избрани во наставно-научни и научни звања.

Проректорите се избираат на предлог на Ректорот.

Вршењето на должноста Ректор и проректор е неспојливо со вршењето на друга државна функција или функција во политичка партија.

9.2.1 Начин и постапка при избор на Ректор и проректор на Универзитетот

Член 32

Сенатот формира Универзитетска изборна комисија составена од седум сенатори, која:

- ја цени исполнетоста на условите за избор на Ректор и уредноста на пријавата;
- ја утврдува листата на кандидати на Ректор и
- ги сумира резултатите од гласањето за избор на Ректор.

Сенатот со 2/3 од мнозинството гласови на членовите, избира Ректор и проректори на универзитетот.

Одлуката е потребно да биде верификувана од страна на Управниот одбор.

До изборот на Ректор, вршител на должноста Ректор е еден од проректорите на универзитетот кој се избира од членовите на сенатот со мнозинство гласови од вкупниот број членови на Сенатот за период од најмногу 6 месеци. Доколку таквото мнозинство не може да се постигне, тогаш се применува принципот на сениорност меѓу проректорите, односно должноста на Ректор ја врши проректорот кој има највисоко академско звање. Проректорот како вршител на должноста Ректор ги има сите права и должности на ректорот.

Проректорот ја врши должноста Ректор до изборот на Ректор, во случај на престанок на мандатот на Ректорот од следниве причини, ако:

- тоа сам го побара;
- трајно ја загуби способноста за вршење на должноста Ректор;
- ги исполни условите за старосна пензија;
- е разрешен пред истекот на мандатот од Сенатот;
- даде оставка од функцијата.

9.2.2. Надлежностите на Ректорот

Член 33

Ректорот во рамките на раководењето со Универзитетот:

- го претставува и застапува Универзитетот во земјата и во странство.
- ги извршува одлуките и заклучоците на Управниот одбор и на Сенатот;
- ја усогласува високообразовната, уметничката, научноистражувачката и

применувачката дејност и друга работа на Универзитетот;

- именува декани на единиците на Универзитетот;
- му поднесува на Управниот одбор, на Ректорската управа и на Сенатот предлози и одлуки, други општи акти и заклучоци за прашања чие разгледување и решавање е во нивна надлежност;
- дава иницијатива за свикување на Управниот одбор и на Сенатот;
- промовира доктори на науки;
- доделува награди на Универзитетот;
- ја води меѓународната соработка на Универзитетот и иницира соработка со други универзитети во земјата и странство;
- иницира соработка меѓу високообразовните установи во состав на Универзитетот
- ги свикува, го предлага дневниот ред и претседава со седниците на Ректорската управа;
- предлага избор и разрешување на проректор;
- суспендира декан на единица на универзитет за непочитување на законот, статутот, општ акт или одлука на универзитетот и поставува времен вршител на должност декан на единица на универзитетот;
- предлага избор и разрешување на генерален секретар на универзитетот;
- Делегира права и обврски на проректорите, деканите и на членовите на Ректорската управа согласно со Законот за високо образование, Статутот и други општи акти на универзитетот.
- врши и други работи утврдени со закон, Статутот и посебен правилник на Универзитетот;
- На Управниот одбор му предлага тригодишна програма за развој и работа на Универзитетот во согласност со стратешките приоритети утврдени од Управниот одбор;
- Утврдува потреба од кадровски решенија и предлогот го доставува до Управниот одбор.

Високообразовните и другите установи во состав на Универзитетот се должни на барање од Ректорот да го информираат за сите прашања што се од интерес за остварување на целите и задачите на Универзитетот и да му овозможат достап до сите документи од нивното работење.

Ректорот е должен најмалку еднаш во годината, до Управниот одбор и Сенатот да поднесува извештај за работата на Универзитетот.

Ако Управниот одбор или Сенатот не го прифати извештајот се отвара постапка за разрешување на Ректорот на Универзитетот.

Ректорот е одговорен за законитоста и статутарноста на работата на Универзитетот и на единиците во неговиот состав и има право да запре извршување на акт за кој смета дека е спротивен на Законот, на Статутот, општ акт или одлука на Универзитетот.

За запрениот акт, Ректорот го информира Сенатот и Управниот одбор. Одлуката на Сенатот е конечна.

9.3. Ректорска управа

Член 34

Ректорската управа ја сочинуваат Ректорот, проректорите, деканите на факултетите и претставник на Универзитетско студентско собрание.

Во работата на Ректорската управа учествува и генералниот секретар на Универзитетот, без право на одлучување.

Поради одредени важни прашања поврзани со дејноста на Универзитетот на Ректорската управа може да учествуваат и други членови на универзитетот.

Со Ректорската управа раководи Ректорот.

9.3.1. Задачи на Ректорска управа

Член 35

Ректорската управа во рамките на својата надлежност:

- ги подготвува и предлага актите и материјалите за прашања за кои одлучува Сенатот;
- ги разгледува и дава мислење за студиските програми на факултетите;
- ги разгледува и дава мислење за студиските и предметните програми за интердисциплинарните и мултидисциплинарните студии од прв, втор и трет циклус на високо образование што непосредно ги организира Универзитетот;
- зазема став за тековното одвивање на научно истражувачката дејност;
- дава предлози и поднесува иницијативи;
- одлучува за интердисциплинарните и мултидисциплинарните научно-истражувачки проекти;
- донесува одлуки за тековната меѓународна соработка на Универзитетот;
- го уредува издавањето на дипломи и други документи за завршени студии на високо образование;
- го утврдува и објавува конкурсот за запишувањето на студии од прв, втор и трет циклус на високо образование;
- формира комисии и други работни тела за проучување и изготвување предлози за прашања од делокругот на работата на Ректорската управа;
- носи одлуки за утврдување на надлежноста и составот на комисиите и ги именува нивните претседатели;
- носи деловник за работа на Ректорската управа;
- врши и други работи определени со Статутот на Универзитетот или делегирани од Ректорот.

9.4. Управен одбор на Универзитетот

Член 36

Управниот одбор на Универзитетот е орган на управување на Универзитетот.

Управниот одбор брои најмалку 5 членови.

Бројот на членови на управен одбор треба да биде непарен.

Доколку бројот е парен, се назначува уште еден член на Управен одбор на предлог на членовите на Управниот одбор, со 2/3 мнозинство од сите членови.

Членовите на Управниот одбор на Фондацијата која е основач на Универзитетот се истовремено и членови на Управниот одбор на Универзитетот.

9.4.1. Надлежностите на Управниот одбор

Член 37

Управниот одбор ги има следните надлежности:

- ги определува развојните и стратешките цели на Универзитетот;
- врши надзор над рационалната употреба на кадровските и на материјалните ресурси на Универзитетот;
- врши надзор извршување на дејноста на Универзитетот, односно дали таа е во согласност со определените развојни и стратешките цели на Универзитетот;
- ја потврдува или отфрла одлуката на Сенатот за основање и прекин на наставно-научните единици на Универзитетот како и согласноста за спојување со друг Универзитет;
- предлага кандидат(и) за избор на Ректор до Сенатот на Универзитетот;
- ја потврдува годишната и тригодишна програма за развој и работа на Универзитетот што ја предлага Ректорот;

- дава согласност на годишната финансиска пресметка и годишниот завршен финансиски извештај на Универзитетот;
- по претходно мислење на Сенатот, одлучува за статусни и структурни промени на Универзитетот;
- одлучува и располага со имотот кој го користи Универзитетот;
- дава согласност на предлог на ректорот за нови кадровски решенија а во согласност годишната и тригодишна програма за развој и работа на Универзитетот што ја предлага Ректорот врши надзор над материјално-финансиското работење на Универзитетот;
- Одлучува за прекин на работа на Универзитетот или за негово спојување со други универзитети и
- одлучува за ознаките на Универзитетот.

9.5. Стручни тела и комисии

Член 38

На Универзитетот се формираат следниве комисии:

- Комисија за настава;
- Комисија за наука;
- Комисија за финансии, инвестиции и развој;
- Комисија за соработка со универзитетите во земјата и во странство;
- Комисија за издавачка дејност;
- Комисија за нормативна дејност;
- Комисија за информатичка технологија;
- Комисија за самоевалуација;
- Комисија за студентски стандард;
- Комисија за култура и спорт и
- други комисии формирани од страна на Ректорската управа.

Член 39

Седниците на комисиите ги закажува претседателот на соодветната комисија по сопствена иницијатива, а должен е да свика седница, ако тоа го побара Ректорот на Универзитетот или една петтина од членовите на комисијата, со соопштување на прашањата што ќе бидат на дневен ред на таа комисија.

Член 40

Комисијата може да работи ако на седницата присуствува мнозинство од членовите на комисијата, а одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од присутните членови.

Член 41

Во работата на комисиите можат да учествуваат и други лица, без право на одлучување. Комисиите работат врз основа на својата програма за работа, која мора да биде усогласена со програмата за работа на Универзитетот.

Член 42

Комисиите даваат предлози и мислења. Во работата на комисиите соодветно се применуваат одредбите од Деловникот на Ректорската управа.

1.6. Овластено лице за прием на пријави на корупција

Член 43

Заради поефикасно спречување и заштита од корупција, универзитетскиот Сенат од редот на редовните професори на универзитетот избира овластено лице за прием на пријави на корупција.

Во однос на условите за избор, надлежноста и мандатот на овластеното лице, важат решенијата содржани во Законот за високо образование.

Во однос на постапката за пријавување на корупција важат решенијата содржани во Законот за високо образование.

10. ОРГАНИ И ТЕЛА НА ФАКУЛТЕТОТ

Член 44

Органи на факултетот се: наставно-научен совет, декан и деканатска управа.

10.1. Наставно-научен совет

Член 45

Стручен орган на Факултетот е Наставно-научниот совет.

Наставно-научниот совет го сочинуваат редовните професори, вонредните професори и доцентите.

10.1.1. Надлежност на наставно-научниот совет

Член 46

Наставно-научниот совет:

- донесува правилници за работа;
- донесува тригодишна програма за развој и годишна програма за работа;
- ги предлага студиските и предметните програми за кои одлука донесува Сенатот на Универзитетот;
- донесува програма за научно-истражувачка, односно уметничка работа;
- превзема мерки за создавање и усовршување на наставно-научниот подмладок и за работа со особено успешни и талентирани студенти;
- превзема мерки за унапредување на наставата, научно истражувачката и применувачката работа и за компјутерската мрежа;
- одлучува за библиотеката, за библиотечно-информацискиот систем и за остварувањето на библиотечно-информациската и документациона дејност во рамките на факултетот;
- врши и други работи утврдени со закон и овој Статут.

Наставно-научниот совет одлучува доколку на седницата присуствуваат повеќе од половината од вкупниот број негови членови. Одлуките ги донесува со мнозинство гласови од присутните членови

10.2. Декан на Факултетот

Член 47

Деканот е раководен орган на факултетот.

Деканот го застапува и претставува Факултетот во земјата и во странство.

Вршењето на должноста декан и продекан е неспојливо со вршење на друга државна функција или функција во политичка партија.

10.2.1. Надлежност на деканот

Член 48

Деканот во рамките на вршењето на својата раководна функција:

- ја координира работата на факултетот;
- се грижи за извршувањето на одлуките и заклучоците на Наставно-научниот совет;
- се грижи за усогласено вршење на високообразовната, научно-истражувачката и применувачката дејност;
- ги свикнува седниците на наставно-научниот совет, го предлага дневниот ред и претседава со нив;
- на Наставно-научниот совет му поднесува предлози на одлуки, општи акти и заклучоци за прашањата чие разгледување и решавање е во негова надлежност;
- предлага распишување конкурс за избор на лица за избор во наставно-научни звања, најрано седум а најдоцна шест месеци пред истекот на времето за кое се израни;
- иницира соработка со сродни установи во земјата и странство;
- предлага програми и статусни измени во рамките на единицата на факултетот;
- врши и други задачи согласно со законот, статутот и општите акти на Универзитетот.

Деканот е должен најмалку еднаш во годината да поднесува извештај за својата работа до Наставно-научниот совет, до Сенатот и до Ректорот. Ако Ректорот, Сенатот односно Наставно-научниот совет не го прифати извештајот за работа на деканот, се отвара постапка за негово разрешување.

10.2.2. Избор на декан

Член 49

Деканот се именува од редот на редовните и вонредните професори на факултетот, а доколку нема редовни и вонредни професори и од редот на доцентите за време од три години, со право на уште еден избор, под услови утврдени со овој Статут.

Факултетот, може да има еден или повеќе продекани, кои ги предлага деканот.

Деканот се именува од Ректорот на универзитетот, а потврда за именувањето дава Сенатот на Универзитетот.

Член 50

Именувањето на декан од страна на ректорот го потврдува Сенатот. Ако Сенатот не го потврди именувањето на декан, Ректорот предлага нов кандидат, се до неговото потврдување страна на Сенатот.

Сенатот нема право да не го потврди изборот на декан ако тој ги исполнува условите утврдени со закон.

10.2.3. Разрешување на декан

Член 51

Деканот на Факултетот може да биде разрешен:

- на негово барање;
- ако Ректорот, Сенатот, односно Наставно-научниот совет не го прифати извештајот за работа на деканот или ако утврди дека со своето работење му нанел штета на Универзитетот и на Факултетот;
- ако повеќекратно ги повредува актите на Универзитетот и ги пречекори овластувањата и
- ако не биде избран во звање поради што му престанува работниот однос.

10.3. Продекани на Факултетот

Член 52

Факултетот може да има еден или повеќе продекани од редот на редовните, вонредните професори и доцентите.

Продеканите ги именува деканот, а одлуката ја потврдува наставно - научниот совет на факултетот.

10.4 Деканатска управа

Член 53

Во однос на деканската управа, избор, надлежности, овластувања и мандат се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование.

2. СТРУЧНА И АДМИНИСТРАТИВНА СЛУЖБА

Член 54

За вршење на стручни и стручно-административни и помошни работи, Универзитетот формира Стручно-административна служба.

Како стручни, стручно-административни и помошни работи во смисла на став 1 од овој член се сметаат работите на службите за студентски прашања; работите на подготвувањето и обработувањето на материјалите од правно - стручна природа, работите на Компјутерската мрежа, на Информативниот и на Библиотечниот систем на Универзитетот, издавачката дејност, другите административни работи (примање и испраќање на поштата, деловен протокол, стенографски, дактилографски, архивски и слични работи), општите работи, како и други работи што според својата природа спаѓаат во овие видови работи.

Член 55

Со работата на Стручната служба раководи Генералниот секретар на Универзитетот.

Генералниот секретар одговара за ефикасноста, економичноста, и ефективноста на администрацијата на Универзитетот пред Ректорот и Управниот одбор на Универзитетот.

Генералниот секретар на Универзитетот има права и должности утврдени со закон, со овој Статут и со другите акти на Универзитетот.

Член 56

Генералниот секретар на Универзитетот, го избира Сенатот, на предлог на Ректорот.

Генералниот секретар се избира за време од четири години.

Член 57

За генерален секретар може да биде избрано лице што има најмалку стекнато звање дипломиран правник, има работно искуство од најмалку три години и задолжително има одлично познавање на англискиот јазик.

Член 58

Генералниот секретар на Универзитетот:

- раководи со Стручно-административната служба на Универзитетот;
- се грижи за подготвување и обработка на материјалите за седниците на Ректорската управа и Универзитетскиот сенат, како и за подготвување на одлуките и општите акти што ги донесуваат овие органи;
- го застапува Универзитетот во имотните и во другите правни работи;

- се грижи за исполнување и извршување на обврските на Универзитетот во соработката со соодветните државни и општински органи и тела надлежни за работите на образованието и науката;
- се грижи во рамките на своите овластувања, за остварување на соработката на Универзитетот со универзитетите во земјата и во странство;
- се грижи за уредноста и ажурноста во работата по предметите и подготвувањето на другите материјали и за таа цел свикува и раководи со работните состаноци на Стручно-административната служба;
- го следи извршувањето на одлуките и заклучоците на органите на Универзитетот и го известува за тоа Сенатот, Ректорот и Ректорската управа.

Работните документи, покрај Ректорот, може да ги потпишува и Генералниот секретар на Универзитетот.

Член 59

Стручно-административната служба на Универзитетот се состои главно од овие единици:

- Сектор за правни работи;
- Сектор за сметководство и финансии;
- Сектор за студентски прашања;
- Сектор за човечки ресурси;
- Сектор за логистика и набавки;
- Сектор за информатички технологии;
- Медиа Центар;
- Канцеларија за меѓународни односи;
- Сектор за архивско работење;
- Библиотека.

По предлог на Генералниот секретар, Универзитетот може да формира и други стручно-административни единици во негов состав.

Член 60

Поблиски одредби за организацијата и вршењето на работите на Стручно-административната служба и за раководителот на Стручно-административната служба се утврдуваат со Правилник за начинот на кој се вршат стручно-административните работи на Универзитетот.

12. ЦЕНТАР ЗА КАРИЕРА

12.1. Центар за поврзување на студентите со бизнис заедницата

Член 61

Центарот за поврзување на студентите со бизнис заедницата (во натамошен текст: ЦПСБЗ) е центар за кариера, којшто се залага за регрутирање и промовирање на студентите пред бизнис заедницата и пронаоѓање и воспоставување на контакти помеѓу студентите и бизнис заедницата, со цел да им овозможи да ја извршуваат практичната настава, послесно да се вработуваат и да изградат кариера.

Универзитетот преку ЦПСБЗ ќе ги реализираа меморандумите и другите документи за соработка коишто ги има склучено со субјекти од бизнис заедницата.

Работата на ЦПСБЗ се уредуба со посебен акт донесен од Ректорската управа на Универзитетот.

13. ФИНАНСИРАЊЕ И ИМОТ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 62

Финансирањето на Универзитетот ќе се остварува од повеќе извори и тоа:

- школарини и други давачки и такси од студентите;
- обезбедени фондови од основачите;
- парични средства од државата, доколку има интерес да финансира образование на кадри за потребите на државата преку одредени студиски програми на Универзитетот;
- камати и дивиденди;
- продавање на научни и стручни услуги, како и производи на домашни и странски правни и физички лица;
- приходи по основ на авторски права во сопственост на Универзитетот;
- донации, легати, подароци, завештанија, прилози и други извори.

Член 63

Доколку Универзитетот работи со позитивни финансиски резултати, по измирувањето на обврските по основ на плати за вработените, како и потребните материјални трошоци, со остатокот од средствата располага основачот.

Член 64

Недвижниот имот и другите средства на Универзитетот се во приватна сопственост на основачот.

Универзитетот го користи имотот, предметите и паричните средства за вршење на високообразовната дејност.

Недвижностите и другите средства дадени како завештанија, подароци, средствата на фондациите или други наменски фондови, Универзитетот ќе ги користи исклучиво според намената што ќе ја определи донаторот.

Член 64-а

Финансиското работење на Универзитетот подлежи на независна финансиска ревизија која се спроведува по одлука на Управниот одбор.

Наодите на независната финансиска ревизија се предмет на прифаќање од страна на Управниот одбор. Прифатените наоди се извршуваат од страна на Секторот за сметководство и финансии.

Член 65

По престанокот со работа на Универзитетот, средствата и приходите што остануваат по исполнувањето на обврските му припаѓаат на основачот.

14. ВИСОКООБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ

Член 66

На Универзитетот се организираат студии во три циклуси на високо образование во согласност со Болоњската декларација.

По завршување на студиите од став 1 на овој член, лицето се стекнува со соодветна квалификација, согласно со националната и европската рамка на квалификации на високото образование.

Член 67

Студиите на Универзитетот се остваруваат врз основа на акредитирани студиски програми и според правилата за студирање базирани врз европскиот систем за пренос и акумулација на кредити (ECTS - European Credit Transfer and Accumulation System).

Член 68

Бројот на стекнати ЕКТС-кредити претставува квантитативна мерка на работата и активностите неопходни за успешно завршување на студиите.

14.1. Достапност на високото образование на Универзитетот

Член 69

Универзитетот обезбедува пристап до студиските програми на Универзитетот под еднакви услови и селекција на кандидатите за упис, врз принципот на рамноправност на сите кандидати, без оглед на раса, боја на кожа, пол, јазик, вера, политичко или друго уверување, етничко, национално или социално потекло, имот, раѓање, општествена положба, инвалидност, сексуална ориентација и возраст.

14.2. Начин на објавување на конкурс

Член 70

Ректорската управа објавува конкурс врз основа на кој се врши селекцијата и изборот на кандидатите за упис на Универзитетот.

14.3. Права на странски државјани

Член 71

Странските државјани можат да се запишат на студии на Универзитетот согласно условите предвидени во Законот за високото образование и овој Статут.

14.4. Запишување на лица кои не завршиле еднакво образование во странство

Член 72

Право за запишување на трите циклуси универзитетски студии имаат и лица кои не завршиле еднакво образование во странство.

Оценка за исполнување на условите на запишување, односно подобност на стекнатото образование во странство за продолжување на образованието, за секој мандат посебно, врши соодветна комисија на Универзитетот, односно на факултетот.

По извршеното вреднување на стекнатото образование во странство, комисијата донесува одлука со која:

- се утврдува дека кандидатот ги исполнува условите за запишување, односно за продолжување на Универзитетските студии;
- се утврдува дека кандидатот е потребно да полага диференцијални испити, односно делови од предметни програми;
- се утврдува дека кандидатот не ги исполнува условите за запишување, односно за продолжување на Универзитетските студии.

14.5. Јазик на кој се изведува наставата

Член 73

Наставата на Универзитетот се изведува на англиски јазик.

Наставата може да се изведува и на јазик кој е во употреба во Македонија како и на друг светски јазик, согласно Законот за високо образование.

Јазикот на настава се определува во постапката за акредитација и добивање на решение за почеток со работа за секоја студиска програма.

14.6. Почеток и завршување на студиска година

Член 74

Студиската година почнува на 1 октомври, а завршува на 30 септември следната година и се дели на два семестра (зимски и летен). Универзитетскиот календар го донесува Ректорската управа најмалку 3 месеци пред завршетокот на тековната студиска година и го објавува преку своите гласила (огласна табла, интернет-страница и сл.).

Универзитетскиот календар ги содржи рамковните одредби за почетокот и крајот на студиската година, термините за одржување на наставата, испитите, одморите за наставниот и административниот кадар и државните и универзитетските празници.

14.7. Прв циклус на универзитетски студии

Член 75

На Универзитетот студирањето се остварува преку систем на кредити и преминот од една година до друга студиска година се реализира со системот на кредити.

Првиот циклус на студии трае четири години и носи 240 кредити според ЕКТС.

Во случаи кога тоа е дозволено со Законот за високото образование, студиските програми од прв циклус студии траат помалку од четири години и носат минимум 180 кредити според ЕКТС.

Првиот циклус на студии се остварува согласно со закон, овој Статут и Правилникот на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии.

Студентите од прв циклус на студии имаат право да ги завршат започнатите студии според условите и студиската програма на која се запишале, најдолго во времето што е двапати подолго од пропишаното траење на студиите.

Доколку по истекот на рокот од претходниот став студентот не ги заврши студиите, со одлука на единицата на Универзитетот се утврдуваат дополнителните услови и рокот за кој студентот мора да ги заврши студиите.

Доколку по истекот на рокот настане измена на студиската програма, студентот мора да ги продолжи студиите по изменетата студиска програма врз основа на општ акт на Универзитетот и на единицата.

Доколку по истекот на рокот студиската програма згасне, студентот може стекнатите кредити за одредени предметни програми да ги пренесе на друга студиска програма и да ги продолжи студиите врз основа на општ акт на Универзитетот и на единицата.

14.8. Втор циклус на универзитетски студии

Член 76

Академските универзитетски студии од вториот циклус траат една година и носат 60 кредити според ЕКТС.

Вупниот број на кредити кои се стекнуваат на првиот и вториот циклус на универзитетски студии изнесува минимум 300 ЕКТС кредити.

Во случаи кога тоа е дозволено со Законот за високото образование, студиските програми од втор циклус студии траат повеќе од една година.

Вториот циклус на студии се остварува согласно со закон, овој Статут и Правилникот на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии.

14.9. Трет циклус на универзитетски студии - докторски студии

Член 77

Докторските студии може да се запишат по завршување на вториот циклус на универзитетски студии. Докторските студии траат три години и носат 180 ЕКТС кредити. Третиот циклус на студии се остварува согласно со закон, овој Статут и Правилникот на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус на студии.

14.10. Студиски програми

Член 78

Студиите на Универзитетот се организираат според студиски програми што ги донесува Сенатот, додека акредитацијата ја врши надлежен орган во Република Македонија согласно со закон.

Студиските програми ги усвојува Сенатот по претходен предлог на Наставно-научниот совет на факултетот.

Предлогот на програмите треба да биде направен во согласност со закон и со акт на Сенатот.

Сенатот се грижи за реализацијата и квалитетот на студиските програми.

14.11. Содржина на студиските програми

Член 79

Студиските програми од првиот, вториот и третиот циклус на студии се креираат според стандарди и методологија, кои се прифатени на единствениот европски простор за високо образование така што овозможуваат споредливост со програмите на високообразовните установи во тој простор.

Профилот, целите и појдовните основи за формирање на студиските програми поблиску се определуваат со уредба за националната рамка на високообразовни квалификации, која ја донесува Владата на Р. Македонија. Студиските програми треба да содржат задолжителни и изборни наставни предмети. Задолжителните наставни предмети треба да бидат од соодветната област на факултетот на Универзитетот. Остатокот од студиската програма го сочинуваат изборните наставни предмети, коишто студентите ги избираат од редот на сите наставни предмети застапени на единицата на Универзитетот и изборни наставни предмети коишто студентите самостојно ги избираат од листа на слободни изборни предмети предложена од секоја единица на универзитетот посебно. Листата на слободни изборни предмети од ставот 2 на овој член задолжително се објавува на веб страницата на единицата на универзитетот, како и на огласната табла на единицата на универзитетот.

14.12. План на студиите

Член 80

Студиите се изведуваат според план за реализација на наставата што во согласност со закон и со правилата на Универзитетот, го донесува единицата на Универзитетот што ја реализира студиската програма.

Со Планот се утврдува:

- наставен кадар што ќе ја реализира наставата на студиската програма;
- место на изведување на наставата;
- почеток, крај и временска рамка за изведување на наставата;
- облици на изведување на наставата;
- начини на полагање на испитите и испитни рокови како и

- други важни податоци за уредно изведување на студиската програма.

Планот на студиите се објавува пред почетокот на наставата во односната академска година и е достапен за јавноста.

Лицето избрано во наставно-научно и наставно звање на универзитетот на почетокот на секоја студиска година на студентите задолжително им предлага основна литература која ги содржи елементите што студентите ќе ги користат за полагање на испитите.

Основната литература од ставот 4 на овој член задолжително се објавува на веб страницата на универзитетот.

14.13. Доживотно учење

Член 81

Универзитетот организира програми за доживотно учење користејќи пред се иновативни методи и инструменти за подучување и учење (користење нови технологии, и слично) при што се користи просторот и опремата на Универзитетот.

Член 82

Доживотното учење ги има следниве цели:

- стекнување формална универзитетска диплома;
- добивање потврда за успешно завршување на специфични програми за
- обука, почетни и континуирани или
- надополнување или освежување на компетенциите во одредена област наменето за поранешните студенти.

Поблиски одредби за програмите за доживотно учење се уредуваат со акт на Сенатот.

14.14 Завршување на студиите

Член 83

Студиите од прв циклус завршуваат со полагање на сите испити, изработка на дипломски труд или полагање на завршен испит, во согласност со студиската програма.

Студиите од вториот циклус завршуваат со полагање на сите испити, изработка на постдипломски (стручен или магистерски) труд и негова одбрана, во согласност со студиската програма.

14.15. Посебни можности за студирање

Член 84

На исклучително успешен студент може да му се одобри завршување на студиите во време пократко од предвиденото траење на студиите, во согласност со Правилник на Универзитетот.

На студентите, согласно со Правилникот може да им се одобри одредени предмети или студиска година да ги посетуваат и/или полагаат на друга единица на Универзитетот или на друг универзитет во земјата и во странство.

15. СТРУЧНИ И НАУЧНИ НАЗИВИ

Член 85

Стручните и научните називи се определуваат согласно со закон, со акредитацијата на студиски програми, овој Статут и акт на Сенатот на предлог на единицата на Универзитетот.

Називот на степените и звањата ги одредува Сенатот со посебен акт, на начин на кој тие мораат да бидат усогласени со меѓународната професионална практика.

Студент кој завршил прв циклус на универзитетско образование во траење од 4 години (односно 240 ЕКТС кредити) на студиска програма од одредена област, се стекнува со

стручен назив како дипломиран или "Bachelor" од таа област. На студентот му се издава диплома во која се наведува и видот на факултетската стручна подготовка, стручниот назив, како и средната оценка на успехот.

Студент кој завршил втор циклус на универзитетско образование во траење од една година (односно 60 ЕКТС кредити) и одбрал магистерски труд се стекнува со научниот степен магистер .

Студентот кој завршил трет циклус на универзитетски студии (докторски студии – односно 180 ЕКТС кредити) и одбрал докторска дисертација се стекнува научниот степен доктор на науки.

15.1. Одземање на диплома

Член 86

На студент кој завршил прв, втор или трет циклус на високо образование и се стекнал со соодветна диплома, може да му се одземе издадената диплома, ако се утврди дека не исполнувал услови за добивање статус на студент на Универзитетот, дека се здобил со соодветно звање спротивно на условите за стекнување на научно, односно стручно звање или дека сторил кривично дело поврзано со стекнувањето на дипломата.

Условите и постапката за одземање на издадената диплома поблиску се уредуваат со Правилникот за условите и постапката за одземање на издадената диплома.

15.2. Промоција за завршени студии

Член 87

Промоцијата на лицата кои завршиле прв, втор или трет циклус на високо образование ја врши Ректорот според постапка утврдена со Статутот на Универзитетот.

16. ЕВИДЕНЦИЈА

16.1. Матична книга на запишани студенти и главна книга на дипломирани студенти

Член 88

На Универзитетот се водат: матична книга на запишани студенти, главна книга на дипломирани студенти и досие на секој студент.

Матичната книга на запишани студенти и главната книга на дипломираните студенти се документи од трајна вредност.

16.2. Водење евиденција

Член 89

Евиденцијата се води во материјална форма. Истовремено евиденцијата може да се води и во електронска форма. Обрасците потреби за евиденција и обрасците на кои се запишуваат податоците од евиденцијата, ги издава Универзитетот.

За потребите за евиденција, студентската мобилност и регулација на статусот на студентите, Универзитетот издава и други обрасци пропишани со акт на Сенатот.

Во однос на водењето на евиденција и заштита на личните податоци се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование, Законот за заштита на лични податоци и други законски прописи.

16.3. Јавни исправи

Член 90

Врз основа на евиденцијата определена со Законот за високото образование на студентот му се издаваат следниве документи:

- електронски индекс (студентска идентификациона карта);
- уверение за положени испити;
- Уверение за дипломирање;
- диплома;
- додаток на диплома.

Член 91

Дипломата која ја издава Универзитетот ја потпишуваат деканот на факултетот и Ректорот на Универзитетот.

17. НАСТАВНО-НАУЧНИ, НАСТАВНИ ЗВАЊА

17.1. Наставно-научни звања

Член 92

На Универзитетот и факултетите наставно-научни звања се доцент, вонреден професор и редовен професор.

Наставниците се избираат за научни области, утврдени со посебен акт кој го донесува Сенатот на Универзитетот.

Високообразовна дејност може да врши само лице избрано во наставно-научно и наставно-стручно звање и за времето за кое е избрано.

17.2. Соработници

Член 93

На факултетите од редот на студентите кои завршиле најмалку втор циклус на на универзитетско образование можат да се избираат соработници за потребите на наставно-образовниот процес.

За соработници можат да се изберат и надворешни лица доколку ги имаат соодветните квалификации.

Соработници се бираат преку јавен конкурс.

Во однос на начинот на избор и условите за избор се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование.

Освен завршен втор степен на студии како општ услов и стекнати најмалку 300 ЕКТС кредити, дополнителните квалификации што треба да ги поседува лицето избрано за соработник ги определува наставно научниот совет на единицата на која лицето се избира, а се определуваат во согласност на спецификите на програмата за која лицето се ангажира.

Познавањето на англиски јазик и способноста за неговото академско користење е неопходен услов.

Соработниците се бираат за период од 3 години со право на повторен избор.

Соработниците учествуваат во наставно-образовниот процес во обем утврден со договор склучен со Универзитетот со кој се регулираат меѓусебните права и обврски.

Демонстратори

Член 94

На факултетот можат да се избираат демонстратори како помошници во наставно-образовниот процес на првиот циклус на студии.

Демонстратор може да биде лице кое е студент на втор или трет циклус на студии.

Во однос на начинот на избор и условите за избор се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование.

Освен општите услови, предвидени со Законот за високо образование, дополнителните квалификации што треба да ги поседува лицето избрано за демонстратор ги определува наставно научниот совет на единицата на која лицето се избира, а се определуваат во согласност на спецификите на програмата за која лицето се ангажира.

Познавањето на англиски јазик и способноста за неговото академско користење е неопходен услов.

Демонстраторите учествуваат во наставно-образовниот процес во обем утврден со договор склучен со Универзитетот со кој се регулираат меѓусебните права и обврски.

17.3. Критериуми за избор во наставно-научни звања

Член 95

Критериумите за избор на наставен кадар во наставно-научни звања ќе бидат одредени согласно Законот за високото образование на Република Македонија и Правилникот за постапката и критериумите за избор и промоција на наставен кадар во наставно-научни звања.

17.4. Конкурс за избор

Член 96

Избор во наставно-научни звања се врши по пат на јавен конкурс, што го објавува Универзитетот во дневниот печат.

Конкурсот се распишува за избор во сите наставно-научни звања.

Во однос на содржината на конкурсот се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование.

Стекнувањето на наставно-научно звање на избраните наставници е постапно.

При изборот од ставот 1 на овој член се применуваат одредбите од Статутот на Универзитетот.

Постапката по конкурсот може да трае најмногу шест месеца од денот на објавување на конкурсот во дневниот печат. Ако таа не заврши во овој рок, постапката се запира и се распишува нов конкурс.

Рокот од ставот не тече во периодот од 15 јули до 25 август во календарската година.

17.5. Постапка за избор

Член 97

Изборот на кандидатите во наставно-научни звања го врши Сенатот на Универзитетот врз основа на оценката во рефератот на рецензиона комисија, која се формира по завршувањето на рокот за пријавување на кандидатите.

Рецензионата комисија ја формира наставно-научниот совет на единицата на која се врши изборот и се состои од најмалку три члена. Членовите на рецензионата комисија можат да бидат од високообразовната установа во која се врши изборот и од други високообразовни и научни установи кои вршат високообразовна дејност во согласност со Законот за високо образование.

Повеќе од половината членови на рецензионата комисија ја сочинуваат лица избрани во наставно-научни звања од истата наставно-научна област во која се избира кандидатот, а другите членови се од сродна наставно-научна област.

Членовите на рецензионата комисија не можат да бидат во пониско звање од звањето за кое се избира кандидатот. Член на рецензиона комисија, под истите услови определени со овој статут може да биде и наставник од акредитирана високообразовна установа од странство со која универзитетот има склучено спогодба за меѓусебна соработка.

За сите пријавени кандидати рецензионата комисија поднесува реферат во писмена форма во рок од три месеци од денот на доставувањето на целокупната документација

до сите членови на рецензионата комисија.

Рефератот на рецензионата комисија содржи оценка за научните, стручните, педагошките и други остварувања на кандидатите, што се од важност за утврдување на условите за избор во соодветното звање, како и предлог за избор на кандидатот во соодветно звање. Универзитетот го објавува рефератот на рецензионата комисија во билтен на универзитетот и на веб страницата на универзитетот најмалку 15 дена пред денот на изборот.

Ако наставно-научниот совет не избере предложен кандидат, конкурсот се повторува. Изборот во звање е основа за засновање на работен однос на определено, односно неопределено време.

Постапката за избор во наставно-научни звања поблиску се уредува со правилник на универзитетот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни звања, усвоен од универзитетот.

17.6. Засновање на работен однос

Член 98

Лицата избрани во наставно-научно, научно и наставно звање засноваат работен однос и остваруваат права и обврски од работен однос во согласност со законски акти на Р. Македонија.

Со извршениот избор во наставно-научно, научно и наставно звање избраното лице засновува работен однос со полно работно време согласно Законот за високото образование.

Лицата избрани во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање се должни да ги извршуваат педагошките обврски.

Под педагошки обврски на наставно-научниот и наставниот кадар се подразбира реализација на настава, одржување на консултации на студенти, одржување на испити, вршење менторство на студенти и слично.

Под педагошки обврски на соработничкиот кадар се подразбира одржување на вежби со студенти, одржување на консултации со студенти и слично.

Извршувањето на педагошките обврски од ставовите 4 и 5 на овој член се реализираат со задолжително присуство на наставно-научниот, наставниот, односно соработничкиот кадар.

Едно лице не може да биде избрано истовремено во наставно-научно, наставностручно, наставно и соработничко звање на повеќе од една високообразовна установа.

Во однос на условите за мирување на работниот однос се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование

17.7. Рокови за кои се вршат изборите

Член 99

Доцент, вонреден и редовен професор се избира за време од пет години.

Редовниот професор по првиот избор заснова работен однос на неопределено време и го задржува звањето редовен професор, односно професор доживотно.

17.8. Избор во звање по истекот на времето за кое е извршен изборот

Член 100

Најрано седум, а најдоцна шест месеци пред истекот на времето за кое е извршен изборот во наставно-научно, научно и наставно звање, на предлог на деканот, а во согласност со стратегијата за развој и тригодишната програма усвоена од страна на Управниот одбор, Универзитетот распишува конкурс за избор во сите наставно-научни, научни и наставни звања.

Времето за распишување на конкурсот од ставот 1 на овој член се продолжува за времето кое е поминато на породилно отсуство, боледување подолго од три месеци, како и мирување на работниот однос во случаи определени со закон.

При изборот се применуваат одредбите од Законот за високото образование и Правилникот на Универзитетот за единствените критериуми и постапката за избор во наставно-научни звања.

17.9. Лица кои не се избрани

Член 101

Ако при избор лицето кое претходно било избрано во наставно-научно и наставно звање биде предложено за избор во повисоко звање и не биде избрано во предложеното повисоко звање, повторно се гласа за избор во постојното звање во кое било претходно избрано.

На лицето кое не е избрано и во постојното звање, му престанува работниот однос.

Лицето од ставот 1 и 2 на овој член има право на приговор до органот кој одлучувал за изборот во рок од седум дена откако ќе го добие известувањето. Ако приговорот биде одбиен, лицето има право на жалба до Универзитетскиот сенат во рок од седум дена откако ќе го добие известувањето, кој формира комисија од три члена, составена од редовни професори од иста или сродна научна област од која е подносителот на жалбата, од кои најмалку два члена се од друга високообразовна установа. Комисијата поднесува извештај до Сенатот кој дава оценка за изборот. На крај согласност на одлуката на Сенатот дава Управниот одбор на Универзитетот.

17.10. Предвремен престанок на изборот

Член 102

Лицето избрано во наставно-научно, научно и наставно звање е должно постојано да се усовршува и докажува на научно и стручно поле за да успешно ја остварува високообразовната дејност, да придонесува за создавање наставно-научен подмладок, да се грижи за успешно остварување на студиските програми, и да придонесува за развојот, односно примената на научната дејност за која е избран.

На лицето избрано во наставно-научно и наставно звање може да му престане работниот однос и пред истекот на времето за кое е избрано, под условите и постапката уредени со Закон и Статутот, ако се утврди дека подолго време не ги исполнува обврските од ставот 1 на овој член, ако ги попречува законските и статутарните активности на Универзитетот или ги попречува другите членови во остварувањето на нивните права и извршувањето на должностите во Универзитетот, ако престанале да постојат основните услови врз основа на кои е извршен изборот и ако сторил кривично дело во врска со вршењето високообразовна дејност и други дисциплински престапи.

Против лицето избрано во наставно-научно, наставно, односно соработничко звање се покренува дисциплинска постапка ако не ги извршува своите педагошки обврски, а особено ако се утврди дека неоправдано не ја реализира наставата, односно вежбите за студентите.

На предлог на деканот, Ректорот задолжително формира дисциплинска комисија во случај на неизвршување на педагошките обврски.

На лицето од ставот 3 на овој член му се изрекува парична казна во висина од 10% до 30% од едномесечниот износ од нето-платата што му е исплатена во месецот пред извршувањето на дисциплинскиот престап, во траење од три до шест месеци.

Доколку на лицето од ставот 3 на овој член му се изречени две дисциплински мерки во текот на една академска година или три дисциплински мерки во текот на последните две академски години, на истото му престанува работниот однос.

Решение за престанок на работниот однос донесува Ректорот.

Лицето од ставот 3 на овој член има право на приговор до органот кој одлучувал за престанокот на изборот. Одлуката на Сенатот е конечна.

17.11. Право на вршење дејност во друга високообразовна установа

Член 103

Лице од Универзитетот, избрано во звање може да врши високообразовна дејност на друг универзитет во звањето во кое е избрано на иста или сродна наставно-научна област, врз основа на согласност на Сенатот на универзитетот на кој е избран дадена по претходно мислење на Наставно-Научниот совет на единицата на Универзитетот.

17.12 Визитинг професори

Член 104

По покана од органот на управување на Универзитетот, професори од познати акредитирани високообразовни установи, пензионирани професори од првите 100 универзитети рангирани на последната објавена листа на Институтот за високо образование при Шангајскиот Џио Тонг универзитет, признати научници и истакнати уметници од земјата и странство, можат како гости без распишување на конкурс, да извршуваат високообразовна и научно-истражувачка дејност за одредено време.

17.13. Афирмирани научници и стручњаци од практиката

Член 105

Афирмирани научници и стручњаци од практиката, без оглед на исполнетоста на условите утврдени со ЗВО на Република Македонија за избор во звање, како специјалисти и експерти, по покана, можат да изведуваат настава само за одделни делови од наставен предмет, во обем од 10% од вкупниот бoroј предмети во предвидени во еден семестар на една академска година.

17.14. Платено и неплатено отсуство

Член 106

На лице избрано во наставно-научно, научно и наставно звање, на секои пет години, Универзитетот, по потреба, може да му одобри платено отсуство во траење до една година, односно неплатено отсуство во траење до три години, заради престој во странство за стручно, односно научно усовршување во соодветната научна област, или за престој на високообразовна научна установа со статус во наставно-научно или научно-истражувачко звање.

Сенатот на Универзитетот дава предлог, а одлучува Управиот одбор на Универзитетот.

17.15. Престанок на работен однос поради исполнување на услови за пензија

Член 107

На лицето избрано во наставно-научно звање, кое во текот на учебната година ги исполнило условите за пензија, работниот однос му трае до крајот на академската година.

Независно од стекнатите права за пензија, работниот однос на работникот може да му се продолжи додека Универзитетот има потреба од него.

17.16. Насловни звања

Член 108

Афирмирани научници, уметници и стручњаци од практиката, кои ги исполнуваат условите за избор во звања, а за кои нема слободно место за избор во наставно-научно звање можат да се избираат на универзитетот во звањето насловен доцент или насловен вонреден професор, според условите и постапката утврдени со Законот за високо образование.

Во однос на изборот на лицата во насловни звања, потребните квалификации, обемот и содржината на нивните обврски се применуваат важечките решенија на Законот за високо образование и Правилникот за единствените критериуми и постапката за избор во наставно-научни и наставни звања на Универзитетот.

17.17. Почесен професор

Член 109

На истакнат професор од универзитет во Република Македонија и од странство, кој дал посебен придонес за развојот на високообразовната дејност, по предлог на единица на Универзитетот, може да му се додели звање почесен професор (*professor honoris causa*) на Универзитетот, ако:

- со својата наставно-образовна, научно- истражувачка и апликативно-стручна дејност има потврдена меѓународна афирмација и углед;
- дал придонес во создавањето наставни и наставно-научни кадри на Универзитетот;
- придонел во создавањето и јакнењето на материјалните и финансиските претпоставки за забрзан развој на високообразовната, научноистражувачката и апликативната дејност.

17.17.1. Постапка за доделување на звањето почесен професор

Член 110

Предлогот за доделување звање почесен професор до Ректорската управа го поднесува наставно-научниот совет на единицата во состав на Универзитетот.

Доколку предлогот биде прифатен, наставно-научниот совет на единицата формира рецензентска комисија. Рецензентската комисија изготвува извештај со предлог. Извештајот со предлогот на рецензентската комисија се објавуваат во Билтенот на Универзитетот.

Предлогот и извештајот се доставуваат до Ректорската управа, која дава мислење до Сенатот. Одлука за доделување на звањето почесен професор донесува Сенатот. Одлуката на Сенатот е конечна.

17.18. Почесен доктор на науки

Член 111

На истакнати научни, културни, деловни и други лица од земјата и од странство, кои со своите дела дале посебен придонес за развојот на научната мисла, културата, развојот на општеството или на друг начин придонеле за развојот на високото образование и науката, на предлог на единица на Универзитетот или Ректорот, Универзитетот може да им додели титула почесен доктор на науки (doctor honoris causa) на Универзитетот.

Член 112

Одредбите од овој Статут за постапката за доделување звање почесен професор соодветно се применуваат и за доделување титула почесен доктор.

Член 113

Предлог за доделување титула почесен доктор може да поднесе и Ректорот на Универзитетот. Врз основа на предлогот Комисијата за соработка со универзитетите во странство, Комисијата за настава и Комисијата за наука изготвуваат извештај со предлог. Извештајот со предлогот од претходниот став на овој член се објавува во Билтенот на Универзитетот.

Предлогот и извештајот се доставуваат до Ректорската управа, која дава мислење до Сенатот. Одлука за доделување на звањето почесен доктор донесува Сенатот. Одлуката на Сенатот е конечна.

17.19. Заеднички одредби за почесен професори почесен доктор

Член 114

Сенатот донесува одлука за доделување на звањето почесен професор, односно титулата почесен доктор на науки на Универзитетот.

Член 115

Промоцијата за доделување звање почесен професор на Универзитетот и за доделување титула почесен доктор на науки на Универзитетот ја врши Ректорот на Универзитетот согласно Правилникот за постапката и начинот на промоција на кандидатите кои се стекнале со титула почесен професор и почесен доктор на науки. На промоцијата, на лицата од став 1 им се доделува диплома.

Член 116

Дипломата содржи: назив на Универзитетот, кратко образложение поради што се доделува звањето односно титулата и денот на донесувањето на одлуката.

17.20. Професор емеритус

Член 117

Универзитетот може да му додели звање професор емеритус на редовен професор во пензија, кој посебно се истакнал со својата научна, односно уметничка работа, кој стекнал меѓународна репутација и постигнал резултати во обезбедувањето на наставнонаучната област во која е избран. Вкупниот број на професор емеритус не може да биде повеќе од 5% од вкупниот број на наставници на Универзитетот. Професор емеритус може да учествува во изведувањето на наставата на втор и на трет циклус на студии во областа во која е избран.

Член 118

Предлог за доделување звање професор емеритус во писмена форма со образложување подготвува наставно-научниот совет на единицата на Универзитетот.

Предлогот се доставува до Ректорската управа, која дава мислење до Сенатот. Одлука за доделување на звањето професор емеритус донесува Сенатот. Одлуката на Сенатот е конечна.

18. МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Член 119

Универзитетот остварува меѓународна соработка. Меѓународната соработка опфаќа: учество во меѓународни проекти, остварување соработка со универзитети, национални и други академии, бизнис-заедницата, јавни и приватни институти и центри и други субјекти, заради унапредување на високообразовната, научноистражувачката и апликативната дејност, размена на научни и стручни публикации, учество на научни средби, симпозиуми, конференции, организирање меѓународни студиски програми и унапредување на европската димензија во високото образование, организирање студии надвор од Р. Македонија, мобилност на студенти и на наставници, учество во меѓународни програми, асоцијации и сл. и изведување други високообразовни, научни и применувачки, односно апликативни активности.

19. САМОЕВАЛУАЦИЈА НА УНИВЕРЗИТЕТОТ

Член 120

За проценка на квалитетот на академскиот кадар, научноистражувачката дејност и студиските програми на Универзитетот, се спроведува самоевалуација.

Самоевалуацијата се спроведува на интервали од најмногу три години. Во постапката за самоевалуација се зема предвид и оценката од страна на студентите. Оценката од страна на студентите се добива на крајот од секоја учебна година и таа се зема предвид при напредувањето на наставникот во наставно-научно звање.

Оценката се добива по пат на анкета на студентите која ја спроведува единицата на Универзитетот на начин утврден со актот од следниот став на овој член.

Самоевалуацијата се врши според упатство за самоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на Универзитетот, кое го донесува Сенатот.

Член 121

Самоевалуацијата на Универзитетот ја врши Комисија за самоевалуација на Универзитетот. Универзитетот може да формира организациона единица за евалуација. Самоевалуацијата на единицата ја врши комисија за самоевалуација на единицата во согласност со овој Статут.

Член 122

Самоевалуацијата на Универзитетот ја спроведува Комисијата за самоевалуација на Универзитетот.

Членовите на Комисијата за самоевалуација на Универзитетот ги избира, со тајно гласање, Сенатот, и мандатот на наставниците е четири години, а на претставниците на студентите до две години.

Член 123

Комисијата за самоевалуација на Универзитетот изготвува евалуационен извештај со оценка на состојбата и со предлози за надминување на констатираните негативни појави во остварувањето на наставно-образовниот и научниот процес.

Член 124

За оценка на квалитетот во вршењето на високообразовната дејност, управувањето, финансирањето, академските и другите активности, единиците вршат самоевалуација.

Смoeвалуацијата на единицата која е во состав на Универзитетот ја врши Комисија за смоевалуација на единицата.

Смoeвалуацијата се врши и преку евалуација на студиските програми и на процесите на настава и учење. Смoeвалуацијата се спроведува по студиски програми и на ниво на единица.

Член 125

Наставно-научниот совет ги избира членовите на Комисијата на предлог на деканот.

Член 126

Комисијата за смоевалуација на единицата ја врши евалуацијата според условите утврдени со овој Статут и упатството за смоевалуација и обезбедување и оценување на квалитетот на единиците што го донесува Сенатот. Со Комисијата за смоевалуација на единицата раководи претседател избран од редот на наставниците.

Член 127

Комисијата за евалуација на единицата ги анализира и оценува:

- реализацијата на студиските програми;
- степенот на учество на наставниците, соработниците и студентите во реализацијата на студиските програми;
- резултатите од полагањето според структурата на студиските програми;
- бројот и структурата на студентите;
- времетраењето на студиските програми и проодноста по академски години;
- влијанието на опременоста (библиотечен фонд, компјутерска опрема, читални и слично) врз ефикасноста во студирањето;
- влијанието на истражувачката работа врз квалитетот на наставата и студирањето и
- дејноста на единицата според условите на дадената акредитација и дозволата за вршење високообразовна дејност.

Член 128

Комисијата за смоевалуација на единицата врз основа на сопствените истражувања изготвува извештај за резултатите од смоевалуацијата, со оценка на состојбата и со предлози за надминување на констатираните негативни појави во остварувањето на дејноста на единицата.

20. РЕКТОРСКА КОНФЕРЕНЦИЈА НА ПРИВАТНИ УНИВЕРЗИТЕТИ И ИНТЕРУНИВЕРЗИТЕТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА

Член 129

Универзитетот е член на Интеруниверзитетската конференција на Р.Македонија. Ректорот е член на Ректорската конференција на приватните универзитети во Р.Македонија.

Член 130

При изборот на членови во составот и Интеруниверзитетската конференција, се води сметка да бидат застапени претставници од различни наставно-научни области.

21. СТУДЕНТИ

21.1. Статус на студентот

Член 131

Статусот на студент, а со тоа и член на академската заедница се стекнува со запишувањето на прв, втор или трет циклус на високо образование на Универзитетот.

Статусот на студент се докажува со Електронски Индекс.

21.2. Права на студентот

Член 132

Студентот има право на:

- квалитетни студии и образовен процес како што е предвидено во студиските програми;
- слободно искажување на мислењето и ставовите во текот на наставата и другите активности на Универзитетот;
- право на изјаснување за квалитетот (оценување) на наставата и наставниците;
- редовно студирање и статус на редовен студент;
- запишување и образование под еднакви услови утврдени со закон, овој Статут и студиската програма;
- учество во органите на Универзитетот согласно со закон и овој Статут;
- заштита на своите права и должности пред органите на Факултетот и Универзитетот;
- заштита на личноста на студентот од злоупотреба и на неговото достоинство;
- да биде запознат со своите права и обврски;
- се определи за видот на студиите;
- студира истовремено на повеќе студиски програми од различни специјалности и изучува дополнителни курсеви според акти донесени од страна на Универзитетот;
- ги продолжи студиите на друга високообразовна установа ако високообразовната установа на која е запишан престане со работа;
- ги користи библиотеката и базите на податоци, просторот, опремата (учебните помагала), софтверот и друга научна и стручна инфраструктура на Универзитетот;
- учествува во научно-истражувачката и стручната дејност при што му се гарантираат авторски, пронаоѓачки и слични права и награди;
- избира и да биде избран, како претставник на студентите во органите на факултетите и Универзитетот;
- користи услуги на студентскиот стандард (сместување, исхрана, здравствена заштита и друго), градски и меѓуградски превоз според условите утврдени со закон и од вршителите на соодветните дејности;
- ги користи универзитетските објекти за спортска и културна дејност;
- преминува од факултет на друг факултет или друга високо образовна установа односно од едни на други студии и при тоа да ги користи погодностите на кредит системот;
- се организира во граѓански здруженија и други форми на лична иницијатива;
- ги продолжи студиите што ги прекинал;
- користи распуст не помалку од 60 дена во рамките на една календарска година;
- добива стипендии или да користи финансиски кредит за издршка за време на школувањето;
- остварува соработка со студентите во земјата и во странство и
- остварува и други права согласно со закон и со Статутот на Универзитетот.

Студентот има обврска да:

- ги исполнува задачите пропишани во студиските програми;
- ги почитува одредбите од ЗВО и Статутот на Универзитетот и другите правни акти на внатрешното уредување;
- ги применува решенијата на органите на управување и раководење на Универзитетот;
- да дејствува во согласност со етичкиот кодекс кој го подготвува и одобрува Универзитетот во согласност со студентското претставување.

Студентите од прв, втор и трет циклус на универзитетско образование без родители, слепи, глуви, инвалиди од прва и втора група, мајки со деца до шест годишна возраст и хоспитализираните имаат право и на полагање испити во дополнителни испитни рокови, најмногу двапати во текот на годината.

Полагањето на испитите во дополнителните испитни рокови се врши без надоместок на предвидените трошоци за полагање на испитот. Овие студенти можат да поднесат барање до деканатската управа на единицата на Универзитетот за добивање и на други погодности во текот на студирањето.

21.3. Паралелно студирање

Член 133

Студентот може истовремено да студира и на други студии од прв циклус ако за тоа постојат услови.

Успешните студенти на кои просекот на претходните оценки изнесува 9 (девет), имаат право да студираат истовремено во две насоки.

За истовремено студирање во две насоки, студентите кои користат бурси за втората насока ќе плаќа 50% од вкупната сума.

За истовремено студирање во две насоки, студентите кои плаќаат 100% од вкупната сума за една студиска година, ќе им се овозможи да студираат бесплатно во втората насока.

Успешните студенти кои ќе студираат истовремено две насоки, во втората насока можат да избираат најмногу 3 (три) часови.

Успешните студенти кои ќе студираат истовремено две насоки, мораат да ги завршуваат вкупно 240 ЕКТС кредити.

На студентите кои студираат истовремено две насоки, ќе им се одреди две различни студентски броеви.

На студентите кои студираат истовремено две насоки, по завршување на студиите им се подготвуваат две дипломи и истиот ќе се води со два индекси. Овие студенти максимално 14 години имаат право да студираат на универзитетот.

Положбата на студентите кои што студираат истовремено на две насоки се определува со одлука на Ректорската управа.

21.4. Премин од едни на други студии

Член 134

Во текот на студиите, студентот може да премине од една на друга студиска програма, под услови утврдени со Правилникот и други акти за единствените основи за кредит системот и преминот од една на друга студиска програма, односно од една на друга високообразовна установа во состав на Универзитетот.

21.5. Престанок на статусот на студент

Член 135

На студентот му престанува статусот на студент според условите и постапката утврдени со општите акти на Универзитетот и овој Статут.

Статусот од ставот 1 на овој член престанува, ако студентот:

- дипломира;
- не ги заврши студиите во рокот утврден со закон, општ акт и Статутот на Универзитетот;
- не го исполни условот според кредит-системот и не ја запише годината, односно семестарот во утврдени рокови;
- се испише;
- е исклучен.

Статусот од ставот 1 на овој член може да биде обновен по барање на студентот. Решение за обновување донесува Ректорот на Универзитетот. Против решението, студентот има право на жалба до Ректорската управа во рок од 8 дена од денот на добивањето на решението. Трошоците за обновување на статусот ги поднесува студентот.

21.6. Дисциплински мерки

Член 136

За повреда на должностите и за неисполнување на обврските, на студент може да му се изрече дисциплинска мерка опомена, јавна опомена и исклучување.

Дисциплинската мерка исклучување се применува за учебната година во која е изречена.

Дисциплинските мерки ги изрекува комисијата за дисциплински мерки формирана на ниво на универзитетот

Во составот на дисциплинската комисија најмалку еден член треба да биде од редот на професорите на единицата на која припаѓа студентот. Во составот на дисциплинската комисија еден член делегираат студентите на високообразовната установа на која е запишан студентот.

Постапката за дисциплинската одговорност ја води еден од проректорите на Универзитетот. Постапката за дисциплинската одговорност се спроведува врз начелото на праведност и сослушување од страна на комисијата за дисциплински мерки.

Комисијата носи одлука за постоењето одговорност и предлог дисциплинска мерка. Доколку одговорноста е утврдена, одлуката се доставува до Ректорот кој ја потврдува и ја изрекува дисциплинската мерка

Видот и тежината на престапот се регулираат со акт на Универзитетот.

21.7. Студентски правобранител

Член 137

Заради заштита на правата на студентите на Универзитетот, се формира студентски правобранител.

Член 138

Студентскиот правобранител ги штити законските права на студентите и правата утврдени со актите на Универзитетот, кога им се повредени од органите на Универзитетот, како и од лицата вклучени во наставно- образовниот процес и од други лица врз основа на постојните законски решенија во Законот за високо образование, статутот и актите на Универзитетот.

Член 139

Студентскиот правобранител се избира од редот на студентите, со минимум завршен 4 семестар и просек на студии од минимум 8,00.

Студентскиот правобранител го избира Сенатот по предлог на Универзитетско студентско собрание за време од 2 години, без право на повторен избор.

Студентскиот парламент го предлага кандидатот за студентски правобранител врз основа на конкурс.

Доколку Универзитетско студентско собрание или Ректорската управа утврдат недоверба во работата на студентскиот правобранител покренуваат постапка за негово разрешување.

Одлука за разрешување донесува Сенатот.

Член 140

Студентскиот правобранител дава свечена заклетва пред Сенатот дека својата функција ќе ја врши одговорно, во рамките на законот и актите на Универзитетот.

Студентскиот правобранител постапува по поднесок од страна на студент или по сопствена иницијатива доколку увидел дека е повредено право на студент од страна на органите на Универзитетот или друг член на академската заедница на Универзитетот. Органите на високообразовната установа се должни да постапат по укажувањата на студентскиот правобранител.

Студентскиот правобранител, најмалку еднаш во годината, поднесува извештај за својата работа до Ректорската управа и до Универзитетскиот сенат.

Член 141

Надлежноста, изборот и работата на студентскиот правобранител се утврдуваат врз основа на постојните законски решенија во Законот за високо образование, Статутот и актите на Универзитетот.

21.8. Учество на студентите во управувањето

Член 142

Студентите на Универзитетот учествуваат во студентската организација и во управувањето на Универзитетот преку свои претставници во органите. Начинот на студентското организирање и избирање на претставници во органите на Универзитетот поблиску се регулираат со Правилник за студентско управување.

21.9 Универзитетско студентско собрание

Член 143

Универзитетското студентско собрание е тело на универзитетот во кое членуваат претставници на студентите.

Универзитетското студентско собрание ги штити интересите на студентите, учествува преку свои претставници во одлучувањето во органите и телата на универзитетот и ги претставува студентите во рамки на високото образование како членови на академската заедница.

Претседател на Универзитетското студентско собрание се избира од редот на претставниците именувани во Универзитетското студентско собрание. Мандатот на членовите и на претседателот на Универзитетското студентско собрание трае една година, со право на уште еден избор.

21.9.1. Надлежност на Универзитетско студентско собрание

Член 144

Универзитетското студентско собрание има надлежност да: - избира студентски претставници во Сенатот и другите органи и тела на универзитетот, - донесува план и програма за својата работа, - предлага студентски правобранител, - се грижи за квалитетот на животот на студентот и квалитетот на процесот на студирање, поттикнува

студентски активности врши други активности од интерес на студентите во согласност со Статутот на Универзитетот и Законот за високо образование

22. НОРМАТИВНА ДЕЈНОСТ

Член 145

Образовните, научните и административните активности на Универзитетот се специфично уредени со нормативните акти на Универзитетот. По предлог на Ректорската управа, Сенатот на Универзитетот ги донесува следните нормативни акти:

- Статут на Универзитетот;
- Правилник на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на прв циклус на студии;
- Правилник на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на втор циклус на студии;
- Правилник на Универзитетот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање на трет циклус на студии;
- Правилник за работа и организација на Школата за англиски јазик;
- Правилник за постапката и критериумите за избор и промоција на наставниот кадар во наставно-научни звања;
- Правилник за постапката и критериумите за доделување стипендии за студирање;
- Правилник за единствените основи за кредит системот и преминот од една на друга студиска програма односно од една на друга високо образовна установа во состав на Универзитетот;
- Правилник за издавање на дипломи, додаток на дипломи, стручниот односно научниот назив и други документи за завршени студии на високо образование и условите и постапката за одземање на издадената диплома;
- Правилник за единствените критериуми и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања;
- Правилник за начинот на кој се вршат стручно административните работи на Универзитетот;
- Правилник за организирање на издавачката дејност на Универзитетот;
- Правилник за дисциплински мерки;
- Правилник за студентско управување;
- Правилник за постапката и начинот на промоција на кандидатите кои завршиле студии од прв, втор и трет циклус на универзитетско образование
- Правилник за постапката и начинот на промоција на кандидатите кои се стекнале со титула почесен професор и почесен доктор на науки;
- Деловник за работа на Сенатот;
- Програма за меѓународна соработка;
- Други акти во согласност со Закон и овој Статут.

22.1. Постапка за донесување на општите акти на Универзитетот

Член 146

Нацрт-општите акти на Универзитетот ги подготвуваат работните тела на Универзитетот.

Член 147

Откако Ректорската управа ќе го утврди Нацрт-општиот акт, истиот се доставува на јавна расправа во единиците во состав на Универзитетот.

Врз основа на мислењата и предлозите на единиците од претходниот став соодветното тело на Универзитетот подготвува предлог на општиот акт.

Предлогот на општиот акт се доставува до Универзитетскиот сенат за донесување.

Член 148

Измените и дополнувањата на општите акти се вршат на начин и постапка според кои се донесуваат.

Член 149

Статутот и другите општи акти на Универзитетот се објавуваат во јавно гласило на Универзитетот.

Општите акти стапуваат во сила најрано со денот на објавувањето во јавното гласило на Универзитетот. Поблиски одредби за издавањето на јавното гласило донесува Ректорската управа.

23. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ**Член 150**

Статутот има верзија на македонски и на англиски јазик. Во случај на неусогласеност се применува верзијата на македонски јазик.

Толкување на одредбите на овој Статут дава Сенатот.

Член 151

Донесувањето и усогласувањето на актите се врши во рок утврден со Законот за високото образование на Р.Македонија.

Член 152

Овој Статут влегува во сила со денот на денот на неговото објавување во универзитетско гласило и интернет страницата на Универзитетот, по претходно мислење на Владата на Република Македонија и со добивање согласност од основачот на Универзитетот.

Скопје 25.01.2019 година

Проф. Др. Мехмет Дурсун Ердем
РЕКТОР